

Dr. Csilléry Alexandra ügyvéd

Alkotmánybíróság
Dr. Bitskey Botond Úr
részére

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

Az Alkotmánybíróság
részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1370-2/2017
Érkezett:	2017 AUG 16.
Példány:	5
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	

4804/2017

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Csilléry Alexandra ügyvéd (1025 Budapest, Szépvölgyi út 52.) – mint a **Medina Tours Idegenforgalmi és Kereskedelmi Szolgáltató Kft.**

indítványozó, egyben felperes meghatalmazott jogi képviselője – a NAV Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága (1134 Budapest, Dózsa György út 128-130.) alperes ellen a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 29.K.33.349/2015/6. számon meghozott ítélettel szemben a Kúriához előterjesztett felülvizsgálati kérelmem folytán a Kúria által Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítélet Alaptörvény ellenessége okán előterjesztett alkotmányjogi panasszal összefüggésben a Tisztelt Alkotmánybíróság részéről IV/1370-1/2017. ügyszámon megküldött hiánypótlással összefüggésben az alábbiakat adom elő:

A Tisztelt Alkotmánybíróság fenti ügyszámú hiánypótlásában jelzett hiányosságokat a jelen beadványunkban pótoljuk az alábbiak szerint:

I. Alaptörvényben biztosított jog sérelme

Az Alaptörvény E) cikke az alábbiakat rögzíti:

„(2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján - az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig - az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.

(3) Az Európai Unió joga - a (2) bekezdés keretei között - megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.”

A hivatkozott alaptörvényi rendelkezéshez a Complex-Jogtára az alábbi kommentárt citálja:

„Az alkotmányos alapelvek között rögzíti, hogy **Magyarország közreműködik az európai népek szabadságának, jólétének és biztonságának kiteljesedését szolgáló európai egység megteremtésében**, és nevesítve is utal az európai egység megteremtésének legfontosabb intézményesült fórumára, az Európai Unióra.

Az Európai Unió nemzetközi szerződésen alapuló önálló jogrenddel rendelkezik, amelynek értelmében az uniós jog a tagállamok területén közvetlenül alkalmazandó és a jogalanyok

számára közvetlenül is teremthet jogokat és kötelezettségeket. Mivel az Európai Unióban való részvétel jelentősen befolyásolja a magyarországi közhatalom-gyakorlás rendjét és kereteit, valamint az uniós jog nagymértékben meghatározza a magyar jogalanyok jogait és kötelezettségeit, **szükséges hogy az Európai Unió keretein belül történő hatáskörgyakorlásra az Alaptörvény - az Alaptörvény egészét átható rendezőelvek között - kifejezett felhatalmazást adjon.**

[...]

2. A csatlakozási klauzula

A korábbi Alkotmányba az Európai Unióval kapcsolatos rendelkezések az alkotmánymódosító 2002. évi LXI. törvény következtében kerültek be csatlakozási, illetve európai klauzulaként. A módosító rendelkezés előzménye a 30/1998. (VI. 25.) AB határozat volt, amelyben a testület kimondta, hogy hazánk Európai Unióhoz történő csatlakozása érinti a szuverenitás, illetve a főhatalom gyakorlásának kérdését. Emiatt a csatlakozás alkotmánymódosítást kíván. Ezt a kívánalmat teljesítette a parlament a 2002. évi LXI. törvény megalkotásával. Az alkotmánymódosító törvény meghatározó szakasza ugyan a szuverenitás átruházást biztosító klauzula volt, ám a jogszabályban ezen kívül több más rendelkezés is szerepelt. Így ez a módosítás tette lehetővé, hogy az MNB elnöke rendeletet alkosson, illetve Alkotmányba iktatta az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló népszavazás alapvető szabályait.

A csatlakozási klauzula meghatározó pontja a 2002-ben történt módosítás idejében a hatáskörgyakorlással kapcsolatos szabály pontos megszövegezése volt. Elméleti és jogalkotói szinten vita folyt arról, hogy a hatáskörök közös gyakorlása és/vagy a hatáskörök átengedése szerepeljen az Alkotmány szövegében. A végső szövegben végül a hatáskörök többi tagállammal történő közös gyakorlása szerepelt, amely megvalósulhatott önállóan, illetve az Európai Unió intézményei útján. Az Alaptörvény szövege már egyértelműsíti és elismeri, hogy a többi tagállammal közösen történő hatáskörgyakorlás az Európai Unió intézményei útján valósul meg és **hazánk az Európai Unió intézményein keresztül gyakorolhatja a közös ügyek vonatkozásában a hatáskörét.** A tekintetben azonban változatlan a szabályozás, hogy az ilyen nemzetközi szerződés megkötéséhez alkotmányozó többség, tehát az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges. Az Alaptörvény azonban túlmegy a hatáskör-átruházással kapcsolatos rendelkezések normába foglalásán és kinyilvánítja azt is, hogy Magyarország közreműködik az európai egység létrehozásában.

3. Az Európai Unió joga

Hiányt pótló az a rendelkezés, amely nemzeti szinten is rendelkezik az európai uniós jogforrások kötelező erejének elismeréséről. Az Európai Unió jogforrásai közül ugyan több eddig is kötelezően alkalmazandó volt, azonban alkotmányi szinten most először került elismerésre az, hogy a magyar jogforrások mellett az európai uniós jogforrások is a hazai jogrendszer részei és általánosan kötelező magatartási szabályokat tartalmazhatnak. Az elv összefügg a közvetlen hatály elvével is, amely az európai jog tagállamokban való hatékony alkalmazását segíti elő.

Az Európai Unió jogának összesen három forrása van: az elsődleges források, a másodlagos források és a kiegészítő jog forrásai.

Az elsődleges források, vagy elsődleges jog lényegében az Európai Unió alapító szerződéseit jelenti.

A másodlagos forrásokat a szerződéseken alapuló jog elemei alkotják. A másodlagos jog részei az egyoldalú másodlagos jog, valamint a megállapodáson alapuló jog.

A kiegészítő forrásokat olyan jogelemek alkotják, amelyekről a szerződések nem rendelkeznek. Ezek a Bíróság ítélkezési gyakorlata, a nemzetközi jog és az általános jogelvek.

A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy **a közösségi jog elsőbbsége a közösségi jog egyik alapelve.** A Bíróság szerint ez az elv az Európai Közösség sajátos természetéből fakad. E megszilárdult ítélkezési gyakorlat első ítélete (a **6/64. sz. Costa kontra ENEL ügyben hozott 1964. július 15-i ítélet** [1]) meghozatalának idején a Szerződésben nem volt említés az elsőbbségre vonatkozóan. Ma ugyanez a helyzet. Az a tény, hogy az elsőbbség elvét a jövőbeli szerződés sem fogja tartalmazni, semmiképpen sem változtat az elv meglétén és a Bíróság meglévő ítélkezési gyakorlatán..

A Van Gend & Loos ügyben (ügyszám: C-26/62) 1963. február 05. napján meghozott ítélet óta a magánszemélyek közvetlenül hivatkozhatnak az uniós jogra a nemzeti hatóságok és bíróságok előtt.

Európai Unió Működéséről szóló Szerződés EUMSZ 267. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

a) a Szerződések értelmezése;

b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése;

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótló felhívásában foglaltakkal összefüggésben a fentiek alapján rögzíteni kívánjuk, hogy álláspontunk szerint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.197/2016/10. számú ítéletének meghozatala során az Alaptörvény E) Cikkének rendelkezéseibe ütköző módon járt el, mivel döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta a már meglévő irányadó és a felperes által hivatkozott, közvetlenül alkalmazandó döntéseit az Európai Unió Bíróságának (továbbiakban: EUB), illetőleg nem fordult előzetes döntéshozatali kérelemmel az EUB-hoz annak ellenére, hogy azt – a Kúria ítéletével szembeni további jogorvoslati lehetőség nem lévén – kötelezővé teszi a nemzeti bíróságok számára az EUMSZ fent hivatkozott 267. cikke.

A közösségi jog ily módon történő figyelmen kívül hagyása vezetett álláspontunk szerint oda, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének meghozatala során, majd a Kúria is, mint felülvizsgálati bíróság ítéletének meghozatala során az **Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében** foglaltak megsértésével járt el. A Kúriának ugyanis – lévén döntése ellen további jogorvoslati lehetőség nincsen – az EUMSZ 267. cikkének értelmében kötelessége lett volna az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése az EUB felé. Azzal, hogy a Kúria ezen kötelező – közvetlen hatállyal bíró – közösségi jogi rendelkezésnek nem tett eleget, az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésének rendelkezéseinek megsértésével járt el, mely hivatkozott rendelkezés kimondja, hogy **„mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”** Azáltal tehát, hogy a Kúria a kötelező eljárás ellenére elzárkózott attól, hogy alávesse a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

ítéletét az EUB eljárásának, a felperes jogorvoslati jogát korlátozta eljárása és ítéletének meghozatala során.

II. Jogorvoslati jog kimerítése

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásában foglaltaknak eleget téve nyilatkozunk, hogy figyelemmel arra, hogy a panasszal érintett bírói döntést a Kúria hozta meg – melynek döntésével szemben további jogorvoslati lehetőség nincsen –, továbbá figyelemmel arra, hogy panaszunk alapját éppen az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának elmaradása okán előálló Alaptörvény-sértés képezi, így a felperes kimerítette valamennyi jogorvoslati jogát. Ennek megfelelően előadjuk, hogy a felperes még az adóigazgatási eljárás lezárásaképpen meghozott ellenőrzési jegyzőkönyv kapcsán az Art. rendelkezéseiben biztosított észrevételezési jogával élt, majd az adóhatósági eljárásban fellebbezést nyújtott be, ezt követően pedig a másodfokú adóhatósági határozattal szemben immáron rendkívüli jogorvoslatként a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. Ennek végeredményeképpen született olyan bírósági ítélet (mellyel szemben fellebbezésnek helye nem volt), melynek szintén rendkívüli jogorvoslatát, felülvizsgálatát kérte a felperes a Kúriától, mint felülvizsgálati bíróságtól, mely döntésével szemben immáron a jelen panaszon túlmenően semmi más egyéb jogorvoslati eljárási lehetősége nem maradt a felperesnek.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a közösségi jog forrásaira a felperes már az adóhatósági eljárásban is hivatkozott, majd a bírósági és a felülvizsgálati eljárás során egyaránt, azonban a közösségi jog forrásait mind a hatóságok, mind az eddig az ügyben eljáró magyar bíróságok figyelmen kívül hagyták – kivéve a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.K.33.155/2013/4. számú ítélete alapjául lefolytatott eljárást, melyben a felperes keresetében foglaltaknak helyt adott a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, s mely ítéletet később a Kúria – immáron az Alaptörvény E) Cikkébe ütköző módon Kfv.V.35.248/2014/3. számú ítéletével hatályon kívül helyezett.

III. Határozott kérelem

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásában foglaltaknak eleget téve határozott kérelmünket az alábbiak szerint adjuk elő:

Az Abtv. 65.§ (1) bekezdésének rendelkezései értelmében a Tisztelt Alkotmánybíróság érdemi határozatával elbírálja az indítványt, és dönt az eljárása során szükségszerűen felmerülő egyéb kérdésekben.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótló felhívásában foglaltakkal összefüggésben kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék

- **elsődlegesen a Pp. 360.§ b) pontjának rendelkezései alapján megállapítani Kúria Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítéletének Alaptörvény-ellenességét és a Kúria Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítéletét megsemmisíteni, illetőleg**
- **másodlagosan a Pp. 361.§ rendelkezései alapján a felperes alkotmányjogi panaszának orvoslása érdekében a Pp. 361.§ c) és d) pontjainak alapján figyelemmel eljárni**

a felperes által előterjesztett panaszban és a jelen hiánypótlásban előadottak alapján.

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék a Pp. 362.§ rendelkezései alapján az alkotmányjogi panaszt indítványozó felperest meghallgatni eljárása során.

Határozott kérelmünkkel összefüggésben utalni kívánunk az alábbiakra a Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótló felhívásában foglaltakkal összefüggésben:

III.1. Törvényi rendelkezés, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásában foglaltaknak eleget téve nyilatkozunk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26-31.§-ainak rendelkezéseire alapítjuk, melyek az alábbiak szerint rendelkeznek:

„26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

(3) A legfőbb ügyész az Alkotmánybírósághoz fordulhat az ügyész részvételével lefolytatott egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét okozó alaptörvény-ellenességének vizsgálata érdekében, ha a jogosult maga nem képes jogainak védelmére, vagy a jogsérelem a személyek nagyobb csoportját érinti.

27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

(2) Az Alkotmánybíróság a 26. § alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

30. § (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

(2) A döntés közlésének elmaradása esetén az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő a tudomásszerzéstől, vagy az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított hatvan nap.

(3) Az Alkotmánybíróság olyan alkotmányjogi panasz tárgyában is dönthet, amelyet az indítványozó rajta kívül álló elháríthatatlan okból történő akadályoztatása folytán a határidő eltelte után nyújtott be, és az akadály megszűnésétől számított tizenöt napon belül - az elbírálásra alkalmas indítvány előterjesztésével egyidejűleg - igazolási kérelmet nyújt be. Az igazolási kérelem megalapozására szolgáló tényeket az indítványozó a kérelemben valószínűsíti.

(4) A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől, valamint a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan nap elteltével alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.

(5) Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszról ésszerű határidőn belül hoz döntést.

31. § (1) Ha alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással - ha a körülmények alapvetően nem változtak meg - nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak, valamint bírói kezdeményezés alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló vizsgálatának.

(2) Ha egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanabban az ügyben érintett panaszos által, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva alkotmánybíróági eljárásnak nincs helye."

III.2. Törvényi rendelkezés, amely az indítványozó jogosultságát megalapozza

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásában foglaltaknak eleget téve nyilatkozunk, hogy az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezésként ugyancsak az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26-31.§-ainak rendelkezéseit jelöljük meg, melyek az alábbiak szerint rendelkeznek:

„26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírói eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

(3) A legfőbb ügyész az Alkotmánybírósághoz fordulhat az ügyész részvételével lefolytatott egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét okozó

alaptörvény-ellenességének vizsgálata érdekében, ha a jogosult maga nem képes jogainak védelmére, vagy a jogsérelem a személyek nagyobb csoportját érinti.

27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

(2) Az Alkotmánybíróság a 26. § alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

30. § (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

(2) A döntés közlésének elmaradása esetén az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő a tudomásszerzéstől, vagy az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított hatvan nap.

(3) Az Alkotmánybíróság olyan alkotmányjogi panasz tárgyában is dönthet, amelyet az indítványozó rajta kívül álló elháríthatatlan okból történő akadályoztatása folytán a határidő eltelte után nyújtott be, és az akadály megszűnésétől számított tizenöt napon belül - az elbírálásra alkalmas indítvány előterjesztésével egyidejűleg - igazolási kérelmet nyújt be. Az igazolási kérelem megalapozására szolgáló tényeket az indítványozó a kérelemben valószínűsíti.

(4) A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől, valamint a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan nap elteltével alkotmánybírósági eljárás megindításának nincs helye.

(5) Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszról ésszerű határidőn belül hoz döntést.

31. § (1) Ha alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással - ha a körülmények alapvetően nem változtak meg - nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak, valamint bírói kezdeményezés alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló vizsgálatának.

(2) Ha egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanabban az ügyben érintett panaszos által, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva alkotmánybírósági eljárásnak nincs helye."

III.3. Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényege

A Kúria ítéletének meghozatala során a felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében rögzített jogát (jogorvoslathoz való jog) sértette meg azzal, hogy az Alaptörvény E) Cikkének rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva nem fordult az Európai Unió Bíróságához a felperes indítványa ellenére.

Amint azt fentebb is kifejtettük részletesen, az *Alaptörvény E) cikke az alábbiakat rögzíti:*

„(2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján - az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig - az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.

(3) Az Európai Unió joga - a (2) bekezdés keretei között - megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.”

A hivatkozott alaptörvényi rendelkezéshez a Complex-Jogtára az alábbi kommentárt citálja:

„Az alkotmányos alapelvek között rögzíti, hogy **Magyarország közreműködik az európai népek szabadságának, jólétének és biztonságának kiteljesedését szolgáló európai egység megteremtésében**, és nevesítve is utal az európai egység megteremtésének legfontosabb intézményesült fórumára, az Európai Unióra.

Az Európai Unió nemzetközi szerződésen alapuló önálló jogrenddel rendelkezik, amelynek értelmében az uniós jog a tagállamok területén közvetlenül alkalmazandó és a jogalanyok számára közvetlenül is teremthet jogokat és kötelezettségeket. Mivel az Európai Unióban való részvétel jelentősen befolyásolja a magyarországi közhatalom-gyakorlás rendjét és kereteit, valamint az uniós jog nagymértékben meghatározza a magyar jogalanyok jogait és kötelezettségeit, **szükséges hogy az Európai Unió keretein belül történő hatáskörgyakorlásra az Alaptörvény - az Alaptörvény egészét átható rendezőelvek között - kifejezett felhatalmazást adjon.**

[...]

2. A csatlakozási klauzula

A korábbi Alkotmányba az Európai Unióval kapcsolatos rendelkezések az alkotmánymódosító 2002. évi LXI. törvény következtében kerültek be csatlakozási, illetve európai klauzulaként. A módosító rendelkezés előzménye a 30/1998. (VI. 25.) AB határozat volt, amelyben a testület kimondta, hogy hazánk Európai Unióhoz történő csatlakozása érinti a szuverenitás, illetve a főhatalom gyakorlásának kérdését. Emiatt a csatlakozás alkotmánymódosítást kíván. Ezt a kívánalmat teljesítette a parlament a 2002. évi LXI. törvény megalkotásával. Az alkotmánymódosító törvény meghatározó szakasza ugyan a szuverenitás átruházást biztosító klauzula volt, ám a jogszabályban ezen kívül több más rendelkezés is szerepelt. Így ez a módosítás tette lehetővé, hogy az MNB elnöke rendeletet alkosson, illetve Alkotmányba iktatta az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló népszavazás alapvető szabályait.

A csatlakozási klauzula meghatározó pontja a 2002-ben történt módosítás idejében a hatáskörgyakorlással kapcsolatos szabály pontos megszövegezése volt. Elméleti és jogalkotói szinten vita folyt arról, hogy a hatáskörök közös gyakorlása és/vagy a hatáskörök átengedése szerepeljen az Alkotmány szövegében. A végső szövegben végül a hatáskörök többi tagállammal történő közös gyakorlása szerepelt, amely megvalósulhatott önállóan, illetve az Európai Unió intézményei útján. Az Alaptörvény szövege már egyértelműsíti és elismeri, hogy a többi tagállammal közösen történő hatáskörgyakorlás az Európai Unió intézményei útján valósul meg és **hazánk az Európai Unió intézményein keresztül gyakorolhatja a közös ügyek vonatkozásában a hatáskörét**. A tekintetben azonban változatlan a szabályozás, hogy az ilyen

nemzetközi szerződés megkötéséhez alkotmányozó többség, tehát az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges. Az Alaptörvény azonban túlmegy a hatáskör-átruházással kapcsolatos rendelkezések normába foglalásán és kinyilvánítja azt is, hogy Magyarország közreműködik az európai egység létrehozásában.

3. Az Európai Unió joga

Hiányt pótló az a rendelkezés, amely nemzeti szinten is rendelkezik az európai uniós jogforrások kötelező erejének elismeréséről. Az Európai Unió jogforrásai közül ugyan több eddig is kötelezően alkalmazandó volt, azonban alkotmányi szinten most először került elismerésre az, hogy a magyar jogforrások mellett az európai uniós jogforrások is a hazai jogrendszer részei és általánosan kötelező magatartási szabályokat tartalmazhatnak. Az elv összefügg a közvetlen hatály elvével is, amely az európai jog tagállamokban való hatékony alkalmazását segíti elő.”

Az Európai Unió jogának összesen három forrása van: az elsődleges források, a másodlagos források és a kiegészítő jog forrásai.

Az elsődleges források, vagy elsődleges jog lényegében az Európai Unió alapító szerződéseit jelenti.

A másodlagos forrásokat a szerződéseken alapuló jog elemei alkotják. A másodlagos jog részei az egyoldalú másodlagos jog, valamint a megállapodáson alapuló jog.

A kiegészítő forrásokat olyan jogelemek alkotják, amelyekről a szerződések nem rendelkeznek. Ezek a Bíróság ítélkezési gyakorlata, a nemzetközi jog és az általános jogelvek.

A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a közösségi jog elsőbbsége a közösségi jog egyik alapelve. A Bíróság szerint ez az elv az Európai Közösség sajátos természetéből fakad. E megszilárdult ítélkezési gyakorlat első ítélete (a **6/64. sz. Costa kontra ENEL ügyben hozott 1964. július 15-i ítélet** [1]) meghozatalának idején a Szerződésben nem volt említés az elsőbbségre vonatkozóan. Ma ugyanez a helyzet. Az a tény, hogy az elsőbbség elvét a jövőbeli szerződés sem fogja tartalmazni, semmiképpen sem változtat az elv meglétén és a Bíróság meglévő ítélkezési gyakorlatán..

A Van Gend & Loos ügyben (ügyszám: C-26/62) 1963. február 05. napján meghozott ítélet óta a magánszemélyek közvetlenül hivatkozhatnak az uniós jogra a nemzeti hatóságok és bíróságok előtt.

Európai Unió Működéséről szóló Szerződés EUMSZ 267. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

a) a Szerződések értelmezése;

b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése; Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótló felhívásában foglaltakkal összefüggésben a fentiek alapján rögzíteni kívánjuk, hogy álláspontunk szerint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.197/2016/10. számú ítéletének meghozatala során az Alaptörvény E) Cikkének rendelkezéseibe ütköző módon járt el, mivel döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta a már meglévő irányadó és a felperes által hivatkozott, közvetlenül alkalmazandó döntéseit az Európai Unió Bíróságának (továbbiakban: EUB), illetőleg nem fordult előzetes döntéshozatali kérelemmel az EUB-hoz annak ellenére, hogy azt – a Kúria ítéletével szembeni további jogorvoslati lehetőség nem lévén – kötelezővé teszi a nemzeti bíróságok számára az EUMSZ fent hivatkozott 267. cikke.

A közösségi jog ily módon történő figyelmen kívül hagyása vezetett álláspontunk szerint oda, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének meghozatala során, majd a Kúria is, mint felülvizsgálati bíróság ítéletének meghozatala során az **Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében** foglaltak megsértésével járt el. A Kúriának ugyanis – lévén döntése ellen további jogorvoslati lehetőség nincsen – az EUMSZ 267. cikkének értelmében kötelessége lett volna az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése az EUB felé. Azzal, hogy a Kúria ezen kötelező – közvetlen hatállyal bíró – közösségi jogi rendelkezésnek nem tett eleget, az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésének rendelkezéseinek megsértésével járt el, mely hivatkozott rendelkezés kimondja, hogy **„mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”** Azáltal tehát, hogy a Kúria a kötelező eljárás ellenére elzárkózott attól, hogy alávesse a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét az EUB eljárásának, a felperes jogorvoslati jogát korlátozta eljárása és ítéletének meghozatala során.

A Kúria ítéletének meghozatala során a tehát felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében rögzített jogát (jogorvoslathoz való jog) sértette meg azzal, hogy az Alaptörvény E) Cikkének rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva nem fordult az Európai Unió Bíróságához a felperes indítványa ellenére.

III.4. A Vizsgálandó bírói döntés

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásában foglaltaknak eleget téve nyilatkozunk, hogy a jelen eljárásban vizsgálandó bírói döntés a Kúria Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítélete, amely hatályában fenntartotta a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 29.K.33.349/2015/6. számon meghozott ítéletét, így álláspontunk szerint tartalmát tekintve utóbbi is a vizsgálandó döntések körébe tartozik, egészen pontosan az a vizsgálandó, hogy álláspontunk szerint Alaptörvény ellenesen tartotta fenn hatályában az ugyancsak Alaptörvény ellenes 29.K.33.349/2015/6. számon meghozott ítéletét a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak a Kúria a Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítéletével.

III.5. Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásában foglaltaknak eleget téve nyilatkozunk, hogy az Alaptörvény megsértett rendelkezései az alábbiak:

- Alaptörvény E) Cikk
- Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdés

III.6. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótló felhívásában foglaltakkal összefüggésben a fentiek alapján rögzíteni kívánjuk, hogy álláspontunk szerint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.197/2016/10. számú ítéletének meghozatala során az Alaptörvény E) Cikkének rendelkezéseibe ütköző módon járt el, mivel döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta a már meglévő irányadó és a felperes által hivatkozott, közvetlenül alkalmazandó döntéseit az Európai Unió Bíróságának (továbbiakban: EUB), illetőleg nem fordult előzetes döntéshozatali kérelemmel az EUB-hoz annak ellenére, hogy azt – a Kúria ítéletével szembeni további jogorvoslati lehetőség nem lévén – kötelezővé teszi a nemzeti bíróságok számára az EUMSZ fent hivatkozott 267. cikke.

A közösségi jog ily módon történő figyelmen kívül hagyása vezetett álláspontunk szerint oda, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének meghozatala során, majd a Kúria is, mint felülvizsgálati bíróság ítéletének meghozatala során az **Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében** foglaltak megsértésével járt el. A Kúriának ugyanis – lévén döntése ellen további jogorvoslati lehetőség nincsen – az EUMSZ 267. cikkének értelmében kötelessége lett volna az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése az EUB felé. Azzal, hogy a Kúria ezen kötelező – közvetlen hatállyal bíró – közösségi jogi rendelkezésnek nem tett eleget, az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésének rendelkezéseinek megsértésével járt el, mely hivatkozott rendelkezés kimondja, hogy **„mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”** Azáltal tehát, hogy a Kúria a kötelező eljárás ellenére elzárkózott attól, hogy alávesse a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét az EUB eljárásának, a felperes jogorvoslati jogát korlátozta eljárása és ítéletének meghozatala során.

A Kúria ítéletének meghozatala során a tehát felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében rögzített jogát (jogorvoslathoz való jog) sértette meg azzal, hogy az Alaptörvény E) Cikkének rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva nem fordult az Európai Unió Bíróságához a felperes indítványa ellenére.

III.7. Kifejezett kérelem az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára vonatkozóan

Az Abtv. 65.§ (1) bekezdésének rendelkezései értelmében a Tisztelt Alkotmánybíróság érdemi határozatával elbírálja az indítványt, és dönt az eljárása során szükségszerűen felmerülő egyéb kérdésekben.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótló felhívásában foglaltakkal összefüggésben kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék

- elsődlegesen a Pp. 360.§ b) pontjának rendelkezései alapján megállapítani Kúria Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítéletének Alaptörvény-ellenességét és a Kúria Kfv.V.35.197/2016/10. számon meghozott ítéletét megsemmisíteni, illetőleg
- másodlagosan a Pp. 361.§ rendelkezései alapján a felperes alkotmányjogi panaszának orvoslása érdekében a Pp. 361.§ c) és d) pontjainak alapján figyelemmel eljárni a felperes által előterjesztett panaszban és a jelen hiánypótlásban előadottak alapján.

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék a Pp. 362.§ rendelkezései alapján az alkotmányjogi panaszt indítványozó felperest meghallgatni eljárása során.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék a jelen beadványunk alapján a IV/1370-1/2017. ügyszámon megküldött hiánypótlással összefüggésben jelzett hiányosságokat pótoltnak tekinteni és a felperes indítványozó által előterjesztett panaszt érdemben elbírálni.

Budapest, 2017. 08. 14.

Tisztelettel:

dr. Csilléry Alexandra
ügyvéd

